Onsdagen den 19 maj 2021

P9_TA(2021)0240

En europeisk strategi för integrering av energisystem

Europaparlamentets resolution av den 19 maj 2021 om en europeisk strategi för integrering av energisystem (2020/2241(INI))

(2022/C 15/05)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194,

— med beaktande av Parisavtalet om klimatförändringar av den 12 december 2015,

— med beaktande av FN:s mål nr 7 för hållbar utveckling om att säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 februari 2016 *En EU-strategi för uppvärmning och kylning* (COM(2016)0051),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 november 2018 *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi* (COM(2018)0773),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 februari 2020 *En ny giv för konsumenterna* (COM(2020)0066),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 mars 2020 *En ny industristrategi för EU* (COM(2020)0102),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 *Kraft till en klimatneutral ekonomi: En EU-strategi för integrering av energisystemet* (COM(2020)0299),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 *En vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa* (COM(2020)0301),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 september 2020 *Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare* (COM(2020)0562),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 *En renoveringsvåg för Europa – miljöanpassa våra byggnader, skapa jobb och förbättra liv* (COM(2020)0662),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 om en EU-strategi för att minska metanutsläppen (COM(2020)0663),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 om tillståndet i energiunionen (COM(2020)0950),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 om framstegen avseende konkurrenskraften inom ren energi (COM(2020)0953),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 om framstegen avseende energieffektivitet (COM(2020)0954),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 *Lägesrapport om förnybar energi* (COM(2020)0952),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 *Energipriser och energikostnader i Europa* (COM(2020)0951),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 november 2020 *En EU-strategi för [att] utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid* (COM(2020)0741),

Onsdagen den 19 maj 2021

— med beaktande av rådets slutsatser av den 25 juni 2019 om framtiden för energisystemen i energiunionen i syfte att säkerställa energiomställningen och uppnåendet av energi- och klimatmålen till 2030 och därefter,

— med beaktande av rådets slutsatser av den 11 december 2020 om ett nytt klimatmål för EU för 2030,

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 12 december 2019,

— med beaktande av initiativet för väte, som lanserades av det österrikiska ordförandeskapet i Linz den 17–18 september 2018,

— med beaktande av initiativet för hållbar och smart gasinfrastruktur i Europa, som lanserades av det rumänska ordförandeskapet i Bukarest den 1–2 april 2019,

— med beaktande av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ([1]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG ([2]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 ([3]) (TEN-E-förordningen),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EG) nr 67/2010 ([4]) (förordningen om Fonden för ett sammanlänkat Europa), som för närvarande ses över,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/94/EU av den 22 oktober 2014 om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen ([5]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 ([6]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([7]) (direktivet om förnybar energi),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ([8]) (energieffektivitetsdirektivet),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU ([9]),

---

([1]) EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.
([2]) EUT L 266, 26.9.2006, s. 1.
([3]) EUT L 115, 25.4.2013, s. 39.
([4]) EUT L 348, 20.12.2013, s. 129.
([5]) EUT L 307, 28.10.2014, s. 1.
([6]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 1.
([7]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 82.
([8]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 210.
([9]) EUT L 158, 14.6.2019, s. 125.

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el ([10]),

— med beaktande av rådets förordning (EU) nr 559/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2 ([11]),

— med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2019 om klimatförändringar – en europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi i överensstämmelse med Parisavtalet om klimatförändringar ([12]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om klimat- och miljönödläget ([13]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om FN:s klimatkonferens 2019 (COP25) i Madrid, Spanien ([14]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given ([15]),

— med beaktande av sin resolution av den 2 juli 2020 om en övergripande EU-strategi för energilagring ([16]),

— med beaktande av sin resolution av den 10 juli 2020 om en översyn av riktlinjerna för transeuropeiska energiinfrastrukturer ([17]),

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A9-0062/2021), och av följande skäl:

A. Parlamentet, rådet och kommissionen har godkänt målet om en klimatneutral ekonomi senast 2050 i linje med Parisavtalet och baserat på rättvisa och på bästa tillgängliga vetenskap i syfte att begränsa den globala temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå.

B. Kommissionen har föreslagit ett gemensamt mål för minskning av växthusgasutsläppen med minst 55 % fram till 2030, medan parlamentet har godkänt målet att utsläppen av växthusgaser ska minska med 60 % fram till 2030.

C. 2020 års rapport om tillståndet i energiunionen har visat att efterfrågan på energi totalt sett minskar i EU men att den ökar inom vissa sektorer, såsom transport och informations- och kommunikationsteknik (IKT).

D. Byggnader står för omkring 40 % av EU:s totala energiförbrukning och för 36 % av växthusgasutsläppen från energi. IKT står för 5–9 % av den globala elförbrukningen.

E. 70 % av den förbrukade primärenergin i EU under 2017 kom från fossila bränslen (olja, naturgas och kol) ([18]).

F. Internationella energiorganet uppskattar att omkring en tredjedel av de globala utsläppen av metan kommer från energisektorn.

G. För att uppnå klimatneutralitet krävs det att vi rör oss bort från ett system som huvudsakligen bygger på fossila bränslen i riktning mot ett mycket energieffektivt klimatneutralt system baserat på förnybara energikällor.

H. Integrering av energisystemet handlar om samordnad planering och användning av energisystemet som helhet, innefattande en mängd olika energibärare och anslutna infrastrukturer och alla slutkonsumenter.

([10]) EUT L 158, 14.6.2019, s. 54.
([11]) EUT L 169, 7.6.2014, s. 108.
([12]) EUT C 23, 21.1.2021, s. 11.
([13]) Antagna texter, P9_TA(2019)0078.
([14]) Antagna texter, P9_TA(2019)0079.
([15]) Antagna texter, P9_TA(2020)0005.
([16]) Antagna texter, P9_TA(2020)0198.
([17]) Antagna texter, P9_TA(2020)0199.
([18]) Eurostats rapport om energi-, transport- och miljöstatistik 2019: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9.

Onsdagen den 19 maj 2021

I. Integreringen av energisystemen kan vara ett svar på de många utmaningar som energiomställningen ger upphov till, i synnerhet utmaningen att minska koldioxidutsläppen samt optimera och balansera energinäten, och därigenom garantera försörjningstryggheten och främja EU:s strategiska oberoende.

J. Den dubbla gröna och digitala omställningen av energinäten kommer att kräva aldrig tidigare skådade offentliga och privata satsningar på att modernisera infrastruktur och sätta in ny när så krävs, liksom satsningar på byggnadsrenovering samt forskning och utveckling.

K. Integreringen av energisystemen kan skynda på omställningen till en klimatneutral ekonomi och samtidigt syfta till att hålla kostnaderna för medborgare, myndigheter och företag i Europa inom realistiska gränser, stärka energitryggheten, skydda hälsa och miljö samt främja tillväxt, innovation och globalt industriellt ledarskap. En kostnadseffektiv integrering av energisektorn måste genomföras.

L. Enligt förordning (EU) 2018/1999 bör principen om att sätta energieffektivitet främst genomföras effektivt i all planering av energitillgång och energiefterfrågan och i policy- och investeringsbeslut, vilket innebär att alla beslut systematiskt bör bedömas mot alternativa kostnadseffektiva och tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt sunda energieffektivitetsåtgärder.

M. Covid-19-krisen har visat hur viktigt det är att kunna förlita sig på ett säkert och flexibelt energisystem. Extra kostnader för el och uppvärmning har inneburit större påfrestningar för hushållen.

1. Europaparlamentet stöder den riktning som kommissionen anger i sitt meddelande om en strategi för integrering av energisystemen, dvs. en kaskadprioritering med energieffektivitet och energibesparingar, koldioxidminskning vid slutanvändning genom direkt elektrifiering samt koldioxidsnåla bränslen baserade på förnybara energikällor för tillämpningar som inte har något annat alternativ. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa en enhetlig långsiktig linje i en anda av solidaritet och samarbete och se till att ett stabilt regelverk utformas för berörda industrier och för samhället som helhet. Parlamentet understryker att den privata sektorn, tillsammans med den offentliga sektorn, kommer att spela en nyckelroll i ett framgångsrikt och effektivt genomförande av denna strategi och stödja uppbyggnaden av ett energisystem som driver EU framåt i riktning mot klimatneutralitet senast 2050.

2. Europaparlamentet är övertygat om att en sådan strategi kan hjälpa unionen att staka ut en väg mot att nå sina klimatmål och samtidigt slå vakt om energins tillgänglighet, prismässiga överkomlighet och försörjningstrygghet genom utvecklingen av ett cirkulärt, ytterst energieffektivt, integrerat, sammankopplat, motståndskraftigt, smart, multimodalt, rättvist och fossilfritt system. Parlamentet framhåller att man inom denna strategi, särskilt i situationen efter covid-19-pandemin, bör ta fram en vision till stöd för en klimatneutral ekonomi, samtidigt som energiförsörjningstryggheten och konkurrenskraften stärks, sysselsättning samt små och medelstora företag stimuleras, hälsa och miljö skyddas och hållbar tillväxt och innovation främjas.

3. Europaparlamentet påminner om vikten av att ta hänsyn till mångfalden av nationella energisystem och utmaningar. Parlamentet uppmanar kommissionen att utforska olika vägar mot minskade koldioxidutsläpp som kan hjälpa varje medlemsstat att använda de effektivaste koldioxidminskningslösningarna utifrån sina egna behov och resurser.

Säkerställa optimerade och fossilfria energisystem

4. Europaparlamentet upprepar sitt stöd till principen om att sätta energieffektivitet främst, vilket betyder att energibesparingar och effektivitetsvinster måste prioriteras. Parlamentet påminner om att cirkularitet och direkt elektrifiering, där detta är möjligt, utgör en viktig väg mot minskade koldioxidutsläpp. Parlamentet framhåller behovet av att utveckla ett motståndskraftigt och klimatneutralt energisystem med beaktande av kostnadseffektivitetsprincipen. Parlamentet framhåller behovet av en portfölj med klimatvänliga lösningar som gör det möjligt för de mest energi- och kostnadseffektiva lösningarna att hävda sig på marknaden och som bidrar till att minska koldioxidavtrycket och till att främja unionens oberoende på energiområdet.

5. Europaparlamentet understryker de många fördelarna med att stärka energieffektivitetsarbetet, såsom ett minskat beroende av energiimport, lägre förbrukningskostnader, ökad industriell konkurrenskraft samt klimat- och miljövinster i stort.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att studera möjligheten att tillämpa principen om att sätta energieffektivitetsfrämst i de kommande översynerna av unionslagstiftning och unionsmetoder och i nya initiativ, särskilt vid planering av scenarier och infrastruktur samt kostnads-nyttoanalyser, och genom rekommendationer till medlemsstaterna om deras nationella lagstiftning.

7. Europaparlamentet noterar den höga energiförbrukningen inom vattensektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga energieffektiva åtgärder för EU:s vattensektor och möjligheten att använda renat avloppsvatten som en källa till förnybar energi på platsen vid integreringen av energisystemen.

8. Europaparlamentet noterar medlemsstaternas och hela unionens otillräckliga framsteg med energieffektivitet i och renovering av byggnader, som 2020 års framstegsrapport om energieffektivitet redogör för. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att se över målen i energieffektivitetsdirektivet och göra dem mer samstämda med klimatmålen efter en ingående konsekvensbedömning, och att samtidigt beakta parlamentets rekommendationer i energiunionens styrprocess och i klimatmålsplanen. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över de befintliga åtgärderna och anta mer riktade politiska åtgärder, i synnerhet i de sektorer, såsom transportsektorn, där framstegen har varit otillräckliga. Parlamentet välkomnar i detta avseende strategin för en renoveringsvåg och den kommande översynen av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ([19]). Parlamentet påminner om betydelsen av att bedöma de reviderade målens konsekvenser för företag, främst små och medelstora.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvidga energieffektivitetsprincipen till hela värdekedjan och till alla slutanvändningar som ett kostnadseffektivt sätt att minska utsläppen. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå konkreta initiativ för att minska energiförlusterna längs överförings- och distributionsnäten genom en översyn av TEN-E-förordningen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 ([20]).

10. Europaparlamentet välkomnar EU:s nya metanstrategi. Parlamentet påminner om att det är avgörande att snabbt införa övervakningssystem för metanutsläpp som förlitar sig på satellitobservationsteknik som t.ex. den som utvecklats genom Copernicusprogrammet. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för att ytterligare minska metanutsläppen i energisektorn. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag att göra det obligatoriskt med mätning, rapportering och verifiering samt läckagedetektering och läckagereparation.

11. Europaparlamentet understryker potentialen i återanvändning av avfall, särskilt energi och spillvärme från industriprocesser, bioavfall, byggnader och datacentraler. Parlamentet lyfter fram hållbar produktion av energi från jordbruk, livsmedelskonsumtion och skogsbruk. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla effektiva incitament och affärsmodeller för att industriell spillvärme och oundviklig spillvärme ska återvinnas via värmenät eller värmelagring vid den vidare översynen av ramdirektivet om avfall ([21]).

12. Europaparlamentet riktar uppmärksamheten mot utmaningen med att fasa ut fossila bränslen inom uppvärmning och kylning. Parlamentet manar till ett fortsatt genomförande av strategin för uppvärmning och kylning, bland annat vid översynen av direktivet om förnybar energi och energieffektivitetsdirektivet, och vill att det skapas en möjliggörande ram vid översynen av riktlinjerna för statligt stöd på miljö- och energiområdet ([22]). Parlamentet lyfter fram potentialen i fjärde och femte generationens högeffektiva lågtemperaturfjärrvärmenät. Parlamentet konstaterar att de kan spela en viktig roll för en kostnadseffektiv koldioxidminskning vid uppvärmning i städer och industriområden. Parlamentet ser positivt på att nät för fjärrvärme och fjärrkyla kommer att vara berättigade till finansiering enligt den reviderade förordningen om Fonden för ett sammanlänkat Europa, och vill att de tas med som potentiella projekt av gemensamt intresse enligt förordningen om transeuropeiska energinät. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att ta hänsyn till värmeinfrastruktur och värmelagring när den utarbetar tioårsplanerna för nätutveckling för både det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso för el) och det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för gas (Entso för gas). Parlamentet noterar bekymrat den låga takten när det gäller att byta ut gamla och ineffektiva uppvärmningssystem. Parlamentet välkomnar den pågående översynen av sekundärlagstiftningen om energimärkning och ekodesign för värme- och kylutrustning för rum och vatten. Parlamentet understryker potentialen i digitala verktyg för smart energihushållning samtidigt som cybersäkerhet och dataskydd säkerställs.

13. Europaparlamentet påminner om att energiomställningen kommer att kräva infrastruktursatsningar på 520–575 miljarder euro årligen samt en proportionerlig och effektiv utbyggnad av förnybar energi. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en inkluderande, integrerad och realistisk scenarioplanering som tar vidare hänsyn till energieffektivitet och integrering av energisystemen i linje med investeringsplanen för ett hållbart Europa. Parlamentet

([19]) EUT L 156, 19.6.2018, s. 75.
([20]) EUT L 280, 28.10.2017, s. 1.
([21]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).
([22]) Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi.

noterar behovet av att iaktta de kriterier för hållbara investeringar som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar ([23]) samt finansieringsverktyg som är helt i linje med klimat- och energimålen fram till 2030 och med målet om klimatneutralitet senast 2050, så att detta inte ger upphov till strandade tillgångar. Parlamentet understryker att olika europeiska program och finansieringsinstrument har en nyckelroll i främjandet av energiomställningen. Parlamentet framhåller behovet av att se till att användningen av energikällor såsom naturgas endast är av övergående natur med tanke på målet att uppnå klimatneutralitet. Parlamentet poängterar att systemintegreringen bör dra maximal nytta av befintlig energiinfrastruktur som kan bidra till en kostnadseffektiv omställning i många sektorer.

14. Europaparlamentet framhåller vikten av att förhandsbedöma och förutse behoven av energieffektivitetsåtgärder, systemintegrering eller ny infrastruktur för produktion, sammanlänkning, transport, distribution, lagring och omvandling av energi för att optimera användningen av befintlig energiinfrastruktur i en klimatneutral ekonomi, samtidigt som man säkrar dess ekonomiska, miljömässiga och sociala bärkraft och dess kostnadseffektivitet och på samma gång undviker både inlåsningseffekter och strandade tillgångar. Parlamentet understryker vikten av att efterleva principen om teknikneutralitet bland sådan teknik som är nödvändig för att uppnå klimatneutralitet, eftersom vissa typer av teknik som kommer att behövas inom en överskådlig framtid fortfarande kräver investeringar i forskning och utveckling. Parlamentet anser att varje infrastrukturprojekt bör inbegripa ett alternativt scenario baserat på minskad efterfrågan och/eller på sektorsintegrering innan bygget påbörjas.

15. Europaparlamentet välkomnar offentliggörandet av EU:s nya strategi för förnybar energi till havs. Parlamentet betonar att en snabb utveckling av energiöar till havs är avgörande för att vi ska kunna nå vårt kapacitetsmål för förnybar energi senast 2030. Parlamentet anser att denna strategi är en möjlighet att trappa upp produktionen av förnybar energi, öka den direkta elanvändningen och stödja den indirekta elektrifieringen, till exempel genom vätgas och syntetiska bränslen. Parlamentet efterlyser därför en övergripande översyn av EU:s lagstiftning om energiinfrastruktur och en riktad översyn av de relevanta riktlinjerna för statligt stöd för att främja utbyggnaden av alla förnybara energikällor. Parlamentet pekar på potentialen för medborgare, industrier och offentlig sektor att dra ännu mer nytta av solenergi på distributionsnivå. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att förenkla tillståndsförfaranden och att avlägsna administrativa hinder för förnybar produktion.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja översynen av TEN-E-förordningen som ett tillfälle att göra den helt förenlig med klimatneutralitetsmålet. Parlamentet understryker att principerna om utsläppsminskningar, digitalisering och integrering av energisystemen bör skrivas in bland förordningens mål och i tioårsplaneringen av nätutvecklingen, liksom en längre tidsram för planeringen som är anpassad till neutralitetsmålet för att bland annat undvika strandade kostnader. Parlamentet betonar att investeringar i digitalisering av befintlig infrastruktur kan förbättra dess förvaltning betydligt genom användning av digitala tvillingar, algoritmer och artificiell intelligens. Parlamentet stöder breddningen av förordningens tillämpningsområde till att omfatta energiinfrastruktur för till exempel lagring och vätgas. Parlamentet efterlyser en integrerad, samordnad nätplan som tar med alla energibärare och all energiinfrastruktur successivt. Parlamentet betonar att energisystemens infrastruktur bör integreras med de digitala systemen och transportsystemen.

17. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen att föreslå ambitiösare åtgärder och mål vid översynen av direktivet om förnybar energi om främjande av förnybar energi för att öka den förnybara energins andel i alla sektorer på grundval av en ingående konsekvensbedömning. Parlamentet framhåller behovet av att påskynda omställningen till ett energisystem baserat på förnybara energikällor och en snabbare elektrifiering av slutanvändningssektorer där så är möjligt, med hänsyn tagen till kostnader och energieffektivitet.

18. Europaparlamentet välkomnar antagandet av strategin för en renoveringsvåg för Europa, som kommer att ge snabbare spridning av energi- och resurseffektivitetsåtgärder och ett större genomslag för förnybar energi i byggnader i hela EU. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till synergierna mellan energisektorn och byggnadssektorn för att uppnå klimatneutralitet. Parlamentet framhåller att renovering av det befintliga byggnadsbeståndet kommer att vara ett komplement till utfasningen av fossila bränslen i energiproduktionen.

19. Europaparlamentet erkänner de framsteg som hittills gjorts när det gäller att integrera EU:s energimarknader med energimarknaderna hos energigemenskapens fördragsslutande parter. Parlamentet framhåller vikten av att främja samarbeten kring förnybar energi. Parlamentet framhåller behovet av att stärka de gränsöverskridande samarbetsmekanismerna vid den kommande översynen av direktivet om förnybar energi om främjande av förnybar energi.

([23]) EUT L 198, 22.6.2020, s. 13.

20. Europaparlamentet välkomnar antagandet av EU:s vätgasstrategi. Parlamentet framhåller att prioritet bör ges åt att bygga upp en försörjningskedja för förnybar vätgas i Europa för att främja pionjärfördelar, industriell konkurrenskraft och en trygg energiförsörjning. Parlamentet är övertygat om att förnybar och koldioxidsnål vätgas kan hjälpa till att minska kvarvarande utsläpp, t.ex. från industriprocesser och tunga transporter, där den direkta elektrifieringen kan vara begränsad på grund av låg kostnadseffektivitet eller av tekniska, sociala och miljömässiga skäl. Parlamentet påminner om nödvändigheten av att påskynda utfasningen av fossila bränslen från den befintliga vätgasproduktionen, och stöder lanseringen av viktiga vätgasprojekt av gemensamt europeiskt intresse. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en övergripande klassificerings- och certifieringsram för gasformiga bärare på grundval av växthusgasutsläppsminskningar under hela livscykeln och hållbarhetskriterier i överensstämmelse med tillvägagångssättet i direktivet om förnybar energi om främjande av förnybar energi. Parlamentet framhåller att en sådan klassificering är av yttersta vikt för marknadsaktörer, myndigheter och konsumenter. Parlamentet framhåller behovet av att ta fram en robust ram och ett lämpligt referensvärde för att se till att tillräcklig ytterligare produktionskapacitet för förnybar energi sätts in i förhållande till behovet av förnybar vätgas. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta denna mångfald av behov i beaktande i sina framtida lagstiftningsförslag. Parlamentet uppmanar kommissionen att garantera en rättvis och effektiv konkurrens mellan vätgas som importeras från internationella partner och vätgas som produceras i EU.

21. Europaparlamentet understryker den roll som miljösäker avskiljning, lagring och användning av koldioxid kan spela för att nå målen för den europeiska gröna given. Parlamentet stöder en integrerad policykontext som stimulerar användningen av miljösäkra tillämpningar för avskiljning, lagring och användning av koldioxid som åstadkommer en nettominskning av växthusgasutsläppen för att göra den tunga industrin klimatneutral när inga direkta utsläppsminskningsalternativ finns tillgängliga. Parlamentet noterar kommissionens förslag att sammankalla ett årligt europeiskt forum för avskiljning, lagring och användning av koldioxid som en del av industriforumet för ren energi i syfte att ytterligare studera alternativ för att främja sådana projekt. Parlamentet påminner om behovet av att prioritera direkta utsläppsminskningar och åtgärder som bibehåller och förbättrar EU:s naturliga sänkor och reservoarer, exempelvis genom hållbar skogsförvaltning.

22. Europaparlamentet framhåller att transportväsendet kan vara en viktig faktor som underlättar utbyggnaden av förnybar energi. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att föreslå en gynnsam policyram och ambitiösa mål, på grundval av principen om teknikneutralitet bland sådan teknik som är nödvändig för att uppnå klimatneutralitet, till förmån för en rättvis, ekonomiskt överkomlig och väl avvägd omställning med utfasning av fossila bränslen inom alla passagerar- och godstransportslag, däribland offentliga fordonsparker och nät, vägtransport, sjöfart, inre vattenvägar, järnväg och luftfart, huvudsakligen genom elektrifiering och, där det inte är möjligt, genom hållbart producerade bränslen. Parlamentet välkomnar kommissionens tillkännagivande om utplacering av en miljon laddstationer för elfordon i översynen av direktiv 2014/94/EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge biltillverkarna incitament att möjliggöra V2G-laddning (från fordon till elnät). Parlamentet framhåller behovet av att anpassa elektrifieringsnäten och alternativbränsleinfrastrukturen för Europas bilpark samt att stödja andra lösningar som lätt kan sättas in, särskilt i transportnav. Parlamentet framhåller potentialen för internt samarbete kring utfasningen av fossila bränslen inom gränsöverskridande transporter. Parlamentet framhåller i detta avseende transportgemenskapens och kommissionens avgörande roll för att skapa synergier med grannländer och påskynda överföringen av EU-standarder för transportutsläpp. Parlamentet framhåller kollektivtrafikens betydelse för att minska energiefterfrågan, liksom behovet av att utveckla och bygga ut fossilfri kollektivtrafik både i städer och på landsbygden.

23. Europaparlamentet framhåller att det finns sektorer där energiförbrukningen är på väg upp, som transport, turism och IKT. Parlamentet stöder kommissionen när det gäller att titta på synergierna mellan fjärrvärme- och fjärrkylnät och källor till oundviklig spillvärme. Parlamentet välkomnar åtagandet i EU:s digitala strategi att göra datacentraler klimatneutrala senast 2030. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en handlingsplan för turismsektorns deltagande i integreringen av energisystemen och bland annat titta på främjande av tågturism, mjuk mobilitet och e-mobilitet samt inrättande av cirkulärenergisamhällen inom hållbar turism.

Säkerställa balansen i energisystemen

24. Europaparlamentet noterar att uppgiften att upprätthålla balansen i elnäten och hantera efterfråge- och produktionstoppar kommer att bli mer komplex med en alltmer decentraliserad och förnybar produktionsmix, och understryker i detta sammanhang betydelsen av efterfrågeflexibilitet, lagring och smart energihushållning. Parlamentet poängterar att en utveckling i riktning mot decentraliserad energiproduktion har många fördelar: den kan främja användningen av lokala energikällor, ge tryggare lokal energiförsörjning och bidra till utvecklingen och sammanhållningen i närsamhället genom nya inkomstkällor och arbetstillfällen. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna fortsatt är fria att besluta om sin egen energimix, vars diversifiering är grundläggande för att trygga försörjningen.

Onsdagen den 19 maj 2021

25. Europaparlamentet betonar att sammanlänkningar är viktigare än någonsin tidigare för att säkerställa transport av förnybar energi till de områden där efterfrågan kommer att vara högst och för att balansera energisystemet som helhet. Parlamentet framhåller behovet av att maximera elhandeln och tillämpa skyldigheten att använda minst 70 % av den befintliga sammanlänkningskapaciteten enligt artikel 16.8 i förordning (EU) 2019/943. Parlamentet understryker att kommissionen och berörda medlemsstater bör införa effektiva åtgärder för att ta itu med bristen på havsbaserade sammanlänkningar med tanke på den havsbaserade energins växande betydelse i ett integrerat energisystem.

26. Europaparlamentet beklagar att ett antal medlemsstater ännu inte har nått sina mål på en tioprocentig elsammanlänkning senast 2020. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag att höja elsammanlänkningsmålet för 2030 till 15 %, förutsatt att nationella investeringar får bättre stöd genom förteckningen över projekt av gemensamt intresse. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att återuppta arbetet i expertgruppen för sammanlänkningsmål.

27. Europaparlamentet konstaterar att elnätsinfrastrukturen bör förbättras ytterligare genom digitalisering och automatisering för att ge flexibilitet åt systemet och dra fördel av synergier med andra energibärare. Parlamentet välkomnar kommissionens tillkännagivande av en handlingsplan för energidigitalisering för att utveckla en konkurrenskraftig marknad för digitala energitjänster som säkerställer dataintegritet och oberoende samt stöder investeringar i digital energiinfrastruktur. Parlamentet poängterar att smarta nät kommer att möjliggöra ökat genomslag för decentraliserad och flexibel förnybar energi samt ett mycket sammanlänkat elsystem.

28. Europaparlamentet upprepar att den europeiska energilagringskapaciteten är en väsentlig källa till flexibilitet och försörjningstrygghet, och framhåller behovet av att minska de regleringsmässiga hindren för installation av lagringsutrustning. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma hur man ska minska kostnaderna i form av skatter och avgifter för energiomvandling och energilagring samt eliminera den potentiella dubbelbeskattningen av lagringsprojekt i den kommande översynen av direktiv 2003/96/EG. Parlamentet påminner om vikten av att säkerställa full kompatibilitet mellan olika transport- och lagringssystem, inklusive de som är av gränsöverskridande relevans och kopplade till tredjeländer. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att se över det direktivet och att samtidigt undvika otillbörlig marknadssnedvridning på bekostnad av andra energikällor samt negativa effekter för konsumenterna.

29. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att förbättra tillgången till kapital för alla energilagringsprojekt, med betoning på modernisering av befintlig infrastruktur. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare beakta behovet av att bygga ut lagringsinfrastrukturen i nästa förteckning över projekt av gemensamt intresse och i översynen av riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi.

30. Europaparlamentet noterar med oro EU:s stora beroende av import av litium-jonbatterier. Parlamentet välkomnar därför angreppssättet i den strategiska handlingsplanen för batterier ([24]), främst diversifieringen av råvarukällor, utvecklingen av alternativ till sällsynta jordartsmetaller, det maximala utnyttjandet av EU:s handelspolitik för att säkerställa en hållbar och trygg försörjning samt utvecklingen av incitament för cirkularitet, liksom även inrättandet av den europeiska batterialliansen.

31. Europaparlamentet påminner om att så kallad power-to-X-teknik kan ha en kompletterande roll när det gäller att balansera nät för undanröjande av infrastrukturflaskhalsar, transportera energi och tillhandahålla flexibilitet och säsongsbaserad lagring av värme och el, eftersom den är lätt att integrera i befintlig infrastruktur. Parlamentet är övertygat om att denna teknik kommer att hjälpa till att integrera den växande andelen förnybar elproduktion. Parlamentet noterar behovet av att utveckla lagringskapacitet för vätgas.

32. Europaparlamentet påminner om betydelsen av sammanlänkningar och samarbete mellan nätoperatörer. Parlamentet välkomnar inrättandet av regionala samordningscentrum enligt förordning (EU) 2019/943. Parlamentet anser att det behövs ett integrerat och sektorsövergripande angreppssätt från de systemansvariga för överföringssystemen vid den framtida planeringen av näten samt överensstämmelse med klimat- och energimålen och de nationella energi- och klimatplanerna.

33. Europaparlamentet framhåller fördelarna med ett system ”med flera riktningar” där konsumenterna spelar en aktiv roll i energiförsörjningen. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna måste se till att alla medborgare har rätt att producera, förbruka och lagra sin egen energi individuellt eller i gemenskap, och framhåller därvidlag betydelsen av flexibilitetslösningar i skiftet från ett utbudsstyrt till ett efterfrågestyrt energisystem som möjliggör efterfrågeflexibilitet för

([24]) Bilaga II till kommissionens meddelande av den 17 maj 2018 *Europa på väg – Hållbar mobilitet i EU: säker, uppkopplad och ren* (COM(2018)0293).

aktiva konsumenter via digitala lösningar i full överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen ([25]). Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utforska olika sätt att ytterligare stimulera utvecklingen av en europeisk marknad för efterfrågeflexibilitet genom bland annat gemensamma standarder för slutanvändarflexibilitet och en bedömning av de potentiella vinsterna och konsekvenserna för energisystemkostnaderna. Parlamentet välkomnar flexibla integrerade energisystem som syftar till att optimera sektorn för fjärrvärme/fjärrkyla samt användningen av verkningsfull och flexibel högeffektiv kraftvärme som bidrar till balanseringen av elnätet, kostnadseffektiv användning av förnybara energikällor och integrering av spillvärme på lokal/regional nivå. Parlamentet uppmanar till ett snabbt genomförande av direktiv (EU) 2019/944 och dess bestämmelser om efterfrågeflexibilitet.

34. Europaparlamentet framhåller vilken roll elektrisk mobilitet kan spela som en form av smart integrering av energi- och transportsektorerna genom att frigöra flexibilitetskapacitet. Parlamentet framhåller att elektrifieringen av transportsektorn har potential att stärka unionens strategiska oberoende på energiområdet genom att minska behovet av importerade fossila bränslen. Parlamentet framhåller lagrings- och flexibilitetspotentialen i utbyggnaden av V2G-teknik och konstaterar att detta kräver att energisystemen och elfordonen är kompatibla.

35. Europaparlamentet påminner om vikten av att ta itu med cybersäkerhetsrisker i energisektorn för att säkerställa energisystemens motståndskraft. Parlamentet framhåller att det ökande antalet uppkopplade produkter, såsom värmeapparater, elfordon och smarta mätare, kan öka risken för cybersäkerhetsattacker mot elsystemet. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att skyndsamt åtgärda cybersäkerhetsrisker genom att sätta en hög cybersäkerhetsskyddsnivå för uppkopplade produkter i samband med elnätsföreskrifterna för cybersäkerhet.

36. Europaparlamentet framhåller att ett mer förnybart, decentraliserat och bättre integrerat energisystem kräver bättre prognostisering av energiefterfrågan och mer realtidsmatchning mot tillgång och lagring via olika energibärare. Parlamentet understryker i detta sammanhang den avgörande betydelsen av digitalisering för behandling av statistiska och meteorologiska data. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla en inre marknad för digital energiteknik och att samtidigt skydda konsumenternas integritet och personuppgifter. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att anta den indikator för smart beredskap som utvecklats som en del av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda ([26]) för att utnyttja potentialen i fråga om efterfrågeflexibilitet på byggnadsnivå. Parlamentet betonar att detta kommer att kräva mer gemensamma standarder för datautbyte. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att anta en handlingsplan för digitalisering av energi för att främja EU:s tekniska ledarskap och möjliggöra ett mer integrerat energisystem med intelligenta lösningar i specifika sektorer (såsom smarta nät, effektivare och säkrare transporter och energibesparingar i byggnader) och med förstärkt finansiering för perioden 2021–2027.

37. Europaparlamentet upprepar att byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter har en avgörande roll i integreringen av energisystemen och i genomförandet av EU:s energilagstiftning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att byrån ges tillräckliga medel för att utföra sina uppdrag.

Säkerställa tillgänglig och prismässigt överkomlig energi för alla medborgare och företag

38. Europaparlamentet påminner om att det primära målet för unionens åtgärder på energiområdet är att garantera en välfungerande marknad med hänsyn till kravet på att skydda och förbättra miljön. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta de nödvändiga åtgärderna för att slå vakt om välfungerande energimarknader, se till att regelverket för den inre energimarknaden genomförs fullt ut, inklusive paketet för ren energi, jämka samman konsumenträttigheterna i gas- och fjärrvärmesektorerna med elkonsumenternas rättigheter och hjälpa dem att bidra till utfasningen av fossila bränslen i ekonomin. Parlamentet betonar vikten av att vägleda kunderna till det mest energi- och kostnadseffektiva fossilutfasningsalternativet på grundval av priser som korrekt speglar alla kostnader för den energibärare som används. Parlamentet välkomnar initiativet att se över direktiv 2003/96/EG och omvandla det till ett instrument för anpassning av skattepolitiken till energi- och klimatmålen för 2030 och 2050. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta in klimatmålen i detta direktiv. Parlamentet framhåller behovet av att revidera dess

([25]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

([26]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda (EUT L 153, 18.6.2010, s. 13).

tillämpningsområde och göra åtskillnad mellan fossila gaser, koldioxidsnåla gaser och förnybara gaser för att ge incitament åt utvecklingen av hållbara alternativ. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att avlägsna otillbörliga skatter och avgifter för att se till att beskattningen harmoniseras, främja ren innovativ teknik och säkerställa konkurrenskraftiga energikostnader i Europa. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att arbeta för att fasa ut direkta och indirekta subventioner till fossila bränslen.

39. Europaparlamentet håller med om kommissionens analys av behovet av att arbeta vidare med att fasa ut subventioner till fossila bränslen, behovet av att skicka konsekventare prissignaler i energisektorerna och medlemsstaterna, den bristande konsekvensen i fråga om höga, icke-energirelaterade avgifter för elkonsumenter samt det faktum att externa kostnader inte internaliseras. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen och medlemsstaterna att åtgärda de kända problemen genom effektiva regleringsåtgärder.

40. Europaparlamentet är övertygat om att energikonsumenterna måste uppmuntras att bli mer aktiva. Parlamentet välkomnar ikraftträdandet av de nya bestämmelserna i direktiv (EU) 2019/944, som gör det möjligt för aktiva konsumenter att delta på marknaden fullt ut och dra nytta av sin aktivitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera de kvarvarande hindren för att underlätta utvecklingen av förnybar egenförbrukning och energisamhällen för förnybar energi, särskilt bland låginkomsthushåll eller utsatta hushåll och bland industriella konsumenter. Parlamentet efterlyser transparent information om energivalens klimatpåverkan som en del av den planerade konsumentinformationskampanjen.

41. Europaparlamentet framhåller de integrerade förnybara energisystemens potential när det gäller att ge konsumenterna egenmakt att producera, förbruka, lagra och sälja energi. Parlamentet anser att detta också ger energisamhällen för förnybar energi möjlighet att främja energieffektivitet på hushållsnivå och hjälpa till att bekämpa energifattigdom.

42. Europaparlamentet bekräftar på nytt potentialen i energisamhällen och mikronät när det gäller att utveckla tillgången till en mer hållbar energi, inte minst för avsides belägna områden, öregioner och yttersta randområden. Parlamentet framhåller behovet av att se till att dessa områden integreras i de transeuropeiska energinäten och av att utveckla projekt för att öar eller ögrupper ska bli självförsörjande med förnybara energikällor, såsom påvisats i projektet Tilos inom ramen för Horisont 2020.

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå regler som gör det möjligt för medborgarenergisamhällen att i högre grad delta i integreringen av energisystemen, till exempel genom anslutning till värmenät, e-mobilitetsladdning och lagrings- eller efterfrågeflexibilitetsanordningar jämte produktionen av förnybar energi.

Säkerställa Europas ledarskap inom hållbar och förnybar energiteknik

44. Europaparlamentet påminner om att ett av energiunionens mål är att minska vårt importberoende och att säkerställa försörjningstrygghet och tekniskt oberoende. Parlamentet uppmanar EU att dra lärdom av den rådande ekonomiska krisen och arbeta för större oberoende i strategiska värdekedjor. Parlamentet anser att synergieffekter kan bidra till att nå detta mål.

45. Europaparlamentet framhåller vikten av att bredda den europeiska teknikens konkurrenskraft för att främja unionens oberoende i den strategiska energisektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja forskning och innovation genom de olika struktur- och sektorsfonderna. Parlamentet påminner om unionens globala ledarskap inom teknik för satellitbaserade utsläppsmätningar, och i synnerhet Copernicus atmosfärövervakningstjänst. Parlamentet påminner om den expertis som finns vid Europacentret för medellånga väderprognoser när det gäller att ställa väderprognoser och därmed förutse fluktuationer i energiefterfrågan. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga ytterligare stöd till teknik som bidrar till ett klimatsäkrat och integrerat energisystem, även där Europa är globalt ledande och har inhemskt baserade värdekedjor.

46. Europaparlamentet noterar med oro att slutsatserna i 2020 års rapport om tillståndet i energiunionen pekar på vikande investeringar i forskning och innovation på området ren energiteknik. Parlamentet framhåller åter den avgörande betydelsen av EU-stöd till forskning och innovation, i synnerhet disruptiv innovation. Parlamentet välkomnar den utökade forskningsbudgeten i Horisont Europa-programmet och inrättandet av det europeiska forskningsområdet.

47. Europaparlamentet framhåller behovet av en rättvis omställning och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med energisektorns strukturförändringar i alla relevanta lagstiftningsförslag för att hjälpa till att underlätta omställningen till klimatneutralitet. Parlamentet upprepar löftet i den nya gröna given att ingen ska hamna på efterkälken.

Parlamentet noterar i detta avseende att det är av yttersta vikt att de anställda i sektorer som riskerar att försvinna genom den gröna omställningen kan omvandla sina färdigheter. Parlamentet framhåller värdet av Europas väletablerade expertis inom integrering av energisystem och uppmanar medlemsstaterna att sätta värde på denna expertis och hjälpa till att överföra den från fossilenergisektorn till det integrerade energisystemet i en klimatneutral sektor.

48. Europaparlamentet framhåller följande banbrytande processinnovationer och tekniker som behöver förbättras ytterligare ur ett cirkulärekonomiskt perspektiv och i en effektiv strategi för sektorsintegrering:

a) Högeffektiv och förnybar stålproduktion baserad på förnybar vätgas, som kombinerar återvinning av stål och produktion med permanenta järnformar.

b) Fjärrvärme genom underjordisk transport av överskottsvärme.

c) Smart laddning och trafikomställning inom transportsektorn.

d) Hållbar ersättning av petrokemiska och agrokemiska produkter och deras närliggande processer.

e) Nya generationens batteriproduktion och batteriåtervinning.

f) Teknik för vätskenedsänkning för datacentraler, som betydligt minskar energibehovet och överskottsvärmen.

49. Europaparlamentet välkomnar initiativen för strategiska värdekedjor. Parlamentet vill att teknik för förnybar energi ska erkännas som en strategisk värdekedja och vill se en allians till stöd för insatserna att skala upp sådan teknik samt ett initiativ för att förbättra process- och energieffektiviteten. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa en transparent styrning av alla allianser, bland annat med deltagande av små och medelstora företag, det civila samhället, icke-statliga organisationer och oberoende experter, och att samtidigt garantera geografisk spridning.

o

o o

50. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.